

24.06.2025

139/00.02.03/2025 Outi
Alanko-Kahiluodon
aloite kulttuuriprosentin
laajentamisesta
raideliikennehankkeisiin

Vastaanottaja
Helsingin kaupunginvaltuusto
Kaupunginkanslia@hel.fi

Viite
Lausuntopyyntönnö 7.5.2025

**Lausunto Outi Alanko-Kahiluodon aloitteeseen kulttuuriprosentin laajentamisesta
raideliikennehankkeisiin**

Helsingissä on käytössä niin sanottu taiteen prosenttiperiaate, jonka mukaan Helsinki käyttää merkittävien rakennusinvestointien ja perusparannushankkeiden budjeteista prosentin julkiseen taiteeseen.

Lausuntopyynnössä esitetään, että taiteen prosenttiperiaate laajennetaan Helsingissä uusiin raidelinjoihin. Esimerkkinä mainitaan Tampereen uusi raitiolinja, jonka yhteyteen rakennettu sekä vaihtuvaa että pysyvää taidetta. Tampereella taidetta on rakennettu sekä itse raitiotien infraan että sen varrelle esimerkiksi valo- ja äänitaideteoksina.

Helsingin seudun liikenne -kuntayhtymä (HSL) lausuu kannanottonaan seuraavaa:

Taiteen lisääminen raideinvestointien yhteyteen on kannatettavaa. HSL pitää hyvänä, että jäsenkuntiin rakennetaan raidelinjojen varrelle enemmän taidetta, sillä miellyttävämpi kaupunkiympäristö houkuttelee myös lisää joukkoliikenteen käyttäjiä. HSL kuitenkin katsoo, että Helsingin kaupungin pitäisi kattaa taiteesta aiheutuvat kustannukset muusta, kuin joukkoliikenteelle osoitetusta rahoituksesta.

Lausuntopyynnössä esimerkkinä mainittu Tampereen ratikka on rahoitettu eri periaattein, kuin Helsingin seudun joukkoliikenneinfra. Siksi Tampereen ratikkaa ei voi suoraan verrata Helsingin seudun joukkoliikenneinfran investointeihin. Tampereen Raitiotie Oy tarjoaa raitiotieinfran ja kaluston Tampereen seudun joukkoliikenneviranomaisen eli Nyssen käyttöön, joka viranomaisena vastaa raitiotieliikennöinnin tilaamisesta. Nysse ei maksa infrasta korvauksia, vaan kunnat jakavat infran investointikustannukset keskenään.

Helsingin seudulla HSL taas korvaa jäsenkunnilleen joukkoliikenneinfran rakentamisesta aiheutuvia kustannuksia osapuolten välisen sopimuksen mukaan. HSL:n ja jäsenkuntien välisessä sopimuksessa joukkoliikenneinfran

kustannusten korvaamisesta (eli ns. infrasopimuksessa) on noudatettu periaatetta, jonka mukaan infrakustannuksiin voidaan sisällyttää vain joukkoliikenteen järjestämisen kannalta välttämättömät kustannukset.

Taideteoksien suunnittelusta, rakentamisesta ja ylläpidosta aiheutuvat kustannukset eivät kuulu infrasopimuksen piiriin. Siten HSL ei osallistu taiteen investointeihin infrakorvauksien kautta ja Helsingin kaupungin pitäisi löytää taiteelle rahoitus muualta. Jos joukkoliikenneinfrahankeiden yhteyteen suunnitellaan taideteoksia, pitää taiteen kustannukset erottaa hankkeiden kokonaiskustannuksista selkeästi siten, ettei niitä lasketa mukaan HSL:n infrakorvattavaan investointiosuuteen.

Lisätietoja lausunnosta antaa sopimuspäällikkö Trinkka Jusufi (trinka.jusufi@hsl.fi).

Helsingin seudun liikenne -kuntayhtymä (HSL)

Jussi Saarinen
vs. toimitusjohtajan sijainen

Asiakirja on sähköisesti allekirjoitettu asianhallintajärjestelmässä 3.7.2025. Allekirjoituksen oikeellisuuden voi todentaa HSL:n kirjaamosta.